

**СКЛАДОВІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ
ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

Ю.І. Нікішина, здобувач

*Інститут проблем ринку та економіко-
екологічних досліджень НАН України, м. Одеса*

Важливою закономірністю удосконалення та подальшого розвитку існуючої системи екологічного менеджменту в Україні, що забезпечує управління та контроль за збереженням середовища життя людини при активній господарській діяльності, є принципово новий підхід до визначення поняття екологічна інфраструктура. Цей підхід базується на принципах об'єктивної оцінки складових системи екологічної інфраструктури, виявлення сильних та слабких сторін існуючого обґрунтування та внесення інноваційних рішень щодо організації та управління.

В економічній літературі широко висвітлюються питання обґрунтування поняття екологічна інфраструктура як складової загальної системи управління в цілому. Дана проблематика знайшла відображення у працях закордонних і вітчизняних авторів таких, як Базилевич В., Брайон О.В., Буркинський Б.В, Вальтер Д., Галушкіна Т.П., Голіков Н.Ф., Кожушко Л.Д., Кочерга А.І., Маєргойз І.М., Мусієнко М.М., Реймерс Н.Д., Серебряков В.В., Скрипчук П.М., Харічков С.К. та інших учених [1-6]. У результаті проведеного аналізу наукових джерел виявлено, що в умовах сьогодення доречно розглядати поняття компонентів екологічної інфраструктури як складової екологічного менеджменту.

Мета роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні сутності екологічної інфраструктури, і визначення напрямків використання її еколого-економічного потенціалу для цілей екологічного менеджменту, що забезпечує сталий соціо-еколого-економічний розвиток України.

Основним завданням є надання визначення екологічної інфраструктури та її складових, визначення ролі складових екологічної інфраструктури в екологічному менеджменті.

Екологічна інфраструктура - це комплекс спеціалізованих підприємств і установ, окремих природоохоронних об'єктів, інженерних споруд і комунікацій, а також структурно-функціональних елементів виробничо-технологічних систем і об'єктів соціального призначення, що мають забезпечити охорону навколишнього середовища, відтворення, збереження й примноження природних ресурсів, підтримання життєвого середовища у сприятливому стані [3].

Актуальність нового підходу до більш детального розгляду екологічної інфраструктури, зумовлена необхідністю продуктивного використання ресурсів, а також посиленням державного регулювання у процесі взаємодії природи та господарської діяльності людини. Доцільність відокремлення екологічної інфраструктури як самостійного напрямку наукового дослідження визначається екологічною недосконалістю сучасних виробничих та побутових процесів, а також накопиченими за попередній період порушеннями природної рівноваги.

Екологічну інфраструктуру можна представити як структурно-функціональну та ієрархічно супідрядну організацію (рис. 1).

Рисунок 1 - Ієрархія складових компонентів екологічної інфраструктури

Основна функція екологічної інфраструктури - підтримка, відновлення та забезпечення високої якості середовища життя на всіх управлінських рівнях – від державного до регіонального і локального. У масштабі держави – це взаємодіючі між собою освоєні та природні території, необхідна сукупність природних територій, що охороняються, екологічний каркас території держави та екологічні коридори, великі технологічні системи інфраструктури, невідновні та відновні природні ресурси, система моніторингу. У масштабі регіону – це екологічна виробнича і соціальна інфраструктури, екологічний каркас регіону та зелені коридори. Екологічна інфраструктура – це дуже широкий комплекс природних, природно-антропогенних та штучних об'єктів і систем, що забезпечують умови збереження середовища життя людини.

Таким чином, оцінка можливості впливу кожного регіону на сталість його економіки та країни в цілому набуває сьогодні особливого значення. Саме екологічна інфраструктура допоможе державним регіональним органам влади приймати управлінські рішення, що максимально впливають на процеси суспільного виробництва з метою забезпечення сталого економічного розвитку та досягнення екологічної безпеки держави та її окремих регіонів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Буркинський Б.В., Степанов В.Н., Харічков С.К. Економіко-екологічні основи регіонального природопольовання і розвитку /ІПРЭИ НАНУ. – Одеса: Фенікс, 2005. – 575с.
2. Глосарій зеленого бізнесу: українсько-німецько-російсько-англійський / В. Базилевич, Д. Вальтер. – К.: Знання, 2010. – 518 с.
3. Екологічна енциклопедія: У 3 т. / Редколегія: А.В. Толстоухов/ (головний редактор) та ін. – К.: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2006. - Том I: А-Е. – 432 с.: іл. – (В опр.).
4. Мусієнко М.М., Серебряков В.В., Брайон О.В. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 550 с.
5. Реймерс Н.Д. Природопольовання. Словарь-справочник. – М.: Мысль, 1990. – 637с.
6. Харічков С.К. Екологічна інфраструктура природокористування. – Одеса: ІПРЕД НАН України, 2010. – 115 с.